

Aan: de gemeenteraad

Vergadering: 25 september 2017

Agendapunt:

Onderwerp: POL uitwerking vrijetijdseconomie 'Actieprogramma
vrijetijdseconomie Noord-Limburg'

STATUS RAADSVOORSTEL

In dit raadsvoorstel stellen wij voor om de POL-uitwerking vrijetijdseconomie 'Visie op de vrijetijdseconomie Noord- Limburg' en het 'Actieprogramma vrijetijdseconomie Noord- Limburg' vast te stellen.

1. Aanleiding

De 'Visie op de vrijetijdseconomie' en het 'Actieprogramma Vrijetijdseconomie' komen voort uit de POL-uitwerking Vrijetijdseconomie.

2. Uitgangssituatie en doelstelling

In april 2016 hebben de regiogemeenten en provincie de Bestuursafspraken POL-uitwerkingen ondertekend. Voorafgaand is uw raad in de raadsvergadering van 14 maart 2016 over deze afspraken geconsulteerd. Verder hebben wij uw raad via een raadsinformatiebrief, d.d. 7 december 2016, geïnformeerd over de stand van zaken van de POL uit werkingen. Tevens is in de brief een doorkijk gegeven naar qua planning voor 2017. Het betrof onder andere de voortgang en planning van de POL-uitwerking vrijetijdseconomie. De POL- uitwerking vrijetijdseconomie bestaat uit twee onderdelen die volgtijdelijk zijn uitgewerkt. Het betreft de 'Visie op de vrijetijdseconomie Noord- Limburg', die reeds in 2014 is opgesteld. En een vertaling van deze visie in het 'Actieprogramma vrijetijdseconomie Noord- Limburg'. Het 'Actieprogramma vrijetijdseconomie Noord- Limburg' vormt de formele basis voor de regionale samenwerking op het gebied van vrijetijdseconomie. In dit programma zijn onze regionale opgaven geformuleerd waar de komende jaren gezamenlijk aan gewerkt wordt. Met de vaststelling van het 'Actieprogramma vrijetijdseconomie Noord- Limburg' geven we invulling aan de opgave vanuit het POL 2014 om regionale visies te ontwikkelen op de verschillende POL-thema's, waaronder het thema vrijetijdseconomie.

3. Rol gemeente en visie en strategie participatie

In aanloop naar de vaststelling van het voorliggende 'Actieprogramma Vrijetijdseconomie Noord- Limburg' heeft er met uw raad en de raden van de zeven andere regiogemeenten een interactief proces plaatsgevonden. Het actieprogramma is niet alleen afgestemd met de belangrijkste stakeholders, maar ook met de regionaardswerkgroepen Economie en Ruimte, waarin ook uw raad is vertegenwoordigd.

4. Toelichting

Aanleiding en achtergrond

De vrijetijdseconomie is met € 870 miljoen bestedingen een en belangrijke sociaal-economische motor voor de regio Noord- Limburg. 10% van de werkgelegenheid en bestedingen in de regio komen voort uit de vrijetijdseconomie. Bovendien behoort de regio met 10% marktaandeel in de Nederlandse bungalowsector, tot koploperregio in de Nederlandse verblijfsrecreatiesector. Wil de regio deze positie behouden, dan zal zij samen met vrijetijdsondernemers moeten investeren in de sector. Het voorliggende actieprogramma kijkt naar kansen en bedreigingen voor de toekomst van de sector en komt met een concrete aanpak om de koploperspositie te behouden.

Visie

Noord- Limburg is het belangrijkste en meest aantrekkelijke verblijfsrecreatiegebied van Limburg voor de 'short-break' vakantiemarkt met een fijnmazig netwerk van kleine- en grootschalige dagrecreatieve voorzieningen in een straal van 60 autominuten. Daarbij willen we de focus leggen op de familierекреatie, drie generaties die (gezamenlijk) een bezoek brengen aan Noord- Limburg. Deze doelgroep vraagt om een breed aanbod qua dagrecreatieve voorzieningen, wij bieden familiebeleving voor iedere generatie.

In de toeristische regiovisie heeft de regio zichzelf de ambitie gesteld dat zij beter wil presteren dan het nationaal gemiddelde. De regiovisie spreekt de ambitie uit dat invulling van het totale actieprogramma op termijn moet leiden tot een toename van de jaarlijkse bestedingen van € 200 miljoen in 2025 (+24%). Zo komen de bestedingen in 2025 ruim boven de € 1 miljard uit.

Het actieprogramma

Om de visie en doelen te realiseren, kiest de regio voor een programma- aanpak en niet voor een verzameling projecten. De aanpak moet de sector inspiratie, enthousiasme en perspectief bieden. We willen ondernemers stimuleren om samen met ons te investeren in de sector. Ondernemers investeren vooral in hun eigen bedrijven, terwijl de overheid optimale randvoorwaarden dient te scheppen. Het programma biedt ruimte om voortschrijdende kennis, inzichten en ervaringen in de aanpak te verwerken en om prioriteiten en doelen gedurende de looptijd bij te stellen. De regio wil samen met ondernemers, onderwijs, de provincie en andere relevante stakeholders als een team aan de slag op basis van vijfactielijnen:

1. Vitale Verblijfsrecreatie: Veel verblijfsrecreatiebedrijven realiseren een lage prijs per eenheid en hun investeringsniveau ligt structureel laag. Dat leidt tot uitputting van de sector. Maar liefst 64% van de verblijfsrecreatiebedrijven staat onder druk: hun toekomstperspectief en/of kwaliteit zijn laag. Gevolg is dat ca. 50% van de bedrijven de capaciteit vult door niet-recreatief gebruik. Bijvoorbeeld door huisvesting van arbeidsmigranten en permanent wonen. Daarnaast beschikt de regio over veel naar binnen-gekeerde full-service vakantieparken met veel overnachting en hoge omzetten. Deze keten bedrijven functioneren nu relatief onafhankelijk van de verblijfsomgeving.
 - *De opgave is om de verblijfsrecreatie sector als geheel te stimuleren om waar nodig te vitaliseren. En daarnaast het verblijfsrecreatieve product te verbinden aan regionale kwaliteiten.*
 - Onderdeel van dit actieprogramma en uitwerking van de POL- afspraken is de toegevoegde regionale planvoorraad verblijfsrecreatie in bijlage 1. Deze

planvoorraad geeft inzicht in de plannen voor verblijfsrecreatie (Kampeerplaatsen, stacaravans, bungalows, chalets, vakantiewoningen en appartementen) die er op dit moment zijn in de regio. Daarnaast gaat het in op de afspraken rondom regionaal afstemmen van uitbreiding- en nieuw vestiging van verblijfsrecreatie.

2. Vitale dagrecreatie: Vergeleken met andere regio's is de attractiewaarde van Noord- Limburg beperkt. De grootste dagattractie in de regio genereert jaarlijks 683.000 bezoekers (Toverland). De nummer 2 genereert jaarlijks ca. 400.000 bezoekers (Thermaalbad Arcen). De Kasteeltuinen in Arcen (160.000), Klein Zwitserland (125.000) en Hertog Jan Brouwerij (40.000) volgen op afstand.
 - *De opgave is om de regionale concurrentiekracht te vergroten door de attractiewaarde te vergroten met diverse grote- en een scala aan kleinschalige dagattracties. De focus ligt op familierecreatie.*
3. Vrijtijdlandschap: Het landschap in de regio is authentiek en afwisselend met de Maas, Het Maasdal, het Limburgs Peelgebied, de Mookerhei en de Maasduinen. Vanuit (inter) nationaal toeristisch perspectief is de belevingswaarde van grote delen van de regio relatief beperkt en weinig onderscheidend.
 - *De opgave is om de bestaande omgevingskwaliteiten op sleutelplekken te versterken en om daar de belevingswaarde en het onderscheidende vermogen van de regio te vergroten.*
4. Crossovers: In de regio doen zich kansen voor om cross-overs aan te gaan tussen de vrijetijdseconomie en andere regionale sectoren (zoals sport, agribusiness en agro foodinnovatie). Deze kansen kunnen bijdragen aan het onderscheidend vermogen en de attractiewaarde van de regio.
 - *Opgave is om samen met ondernemers praktisch aan de slag te gaan met kansrijke cross-overs.*
5. Effectieve regiomarketing: Effectieve regiomarketing met als doel meer bezoekers en meer bestedingen.
 - *Regiomarketing op basis van SMART- doelen en aansluiten bij trends en ontwikkelingen.*

Organisatie en financiering

In de laatste paragraaf van het actieprogramma wordt ingezoomd op het organisatiemodel en de financiering van het programma:

- Een coalitie van leidende personen in de regio gaat de beweging aanjagen. De coalitie wordt gevormd door een bestuurlijk boegbeeld (burgemeester), een aantal topondernemers, het onderwijs en vertegenwoordiger vanuit de ambtelijke top van de regio. *Deze coalition of the willing* wordt door een adviseur-deskundige en communicatie specialist bijgestaan.
- Onze ambities gaan we *regionaal organiseren*. We willen werken op basis van een organisatiemodel dat past bij de huidige structuur van de regio Venlo. De coalition of the willing is agenda bepalend. Het programmamanagement vindt plaats vanuit de regio Venlo, door de thematrekkende gemeente. In het organisatiemodel ligt de inhoudelijke verantwoordelijkheid en voortgang per actielijn bij de deelnemende regiogemeenten, met daaraan gekoppeld een ondernemer. Actielijnen en gemeenten worden op logisch wijze aan elkaar gekoppeld. Dit model werken we de komende tijd verder uit.

- Om dit actieprogramma mogelijk te maken is een gezamenlijke, *regionale investering* vereist. Ondernemers gaan tijd en middelen investeren. En de overheid gaat tijd en middelen investeren. De definitieve financiële paragraaf is ook mede afhankelijk van het organisatiemodel. Daarnaast zal er ook gekeken moeten worden naar lopende projecten, waar reeds investeringen plaatsvinden die ten goede komen aan het actieprogramma.

Consequenties gemeente Beesel

Beesel werkt op uiteenlopende onderwerpen al geruime tijd samen met de andere regio-gemeenten in Noord-Limburg. Dit gebeurt op basis van de strategische visie 'Regio in Balans' en het uitvoeringsprogramma 'Werken aan de Regio Venlo 2015-2018'. Deze samenwerking laat onverlet dat we op het terrein van recreatie & toerisme/ vrijetijdseconomie ook naar de regio Midden-Limburg kijken. Dit komt omdat we op een scharnierpunt zitten; toeristen en recreanten oriënteren zich nooit in één richting. Bovendien hebben Beeselse ondernemers in het verleden ten aanzien van promotie en marketing gekozen voor Midden-Limburg. Daarom werken we als gemeente op het terrein van vrijetijdseconomie ook samen met de Midden-Limburgse gemeenten. Deze samenwerking richt zich vooral op het opstellen van een regionale Midden-Limburgse visie vrijetijdseconomie en nieuwe dagrecreatie.

Het vaststellen van de regionale visie en het actieprogramma zijn voor ons college mede aanleiding om ook lokaal onze eigen visie recreatie & toerisme nog eens tegen het licht te houden. Deze visie dateert van februari 2014. Daarom willen we na de verkiezingen van de nieuwe raad in maart 2018 starten met een traject voor een lokale visie vrijetijdseconomie. Dit proces willen we nadrukkelijk met uw raad en de lokale en regionale stakeholders vorm gaan geven.

- a. Financieel
Om het actieprogramma te kunnen uitvoeren is een gezamenlijke, regionale investering vereist. Ondernemers en de gemeenten gaan tijd en middelen investeren. Voor de gemeente komt dit neer op 500 ambtelijke uren en circa € 35.000 per jaar. Ook aan de provincie wordt een jaarlijkse cofinanciering tussen de € 100.000 en € 115.000 gevraagd. Maar we zullen zeker de eerste jaren nog te maken hebben met een opstartfase, waarin we niet met zekerheid kunnen zeggen dat de bijdrage ook 100% gebruikt wordt. Daarom brengen we de eerste jaren (2018-2020) de bijdrage ten laste van de investeringsreserve. Zodra de uitvoering definitieve vormen krijgt, nemen we een structurele bijdrage hiervoor in onze begroting op.
- b. Juridisch
n.v.t.
- c. Risico's
n.v.t.

5. Visie Blij in Beesel

Vrijetijdseconomie staat niet expliciet als onderwerp in de visie Blij in Beesel opgenomen.

6. Toegankelijkheid

n.v.t.

7. Voorstel

De POL-uitwerking vrijetijdseconomie 'Visie op de vrijetijdseconomie Noord- Limburg' en het 'Actieprogramma vrijetijdseconomie Noord- Limburg' vaststellen.

Reuver, 28 augustus 2017

Burgemeester en wethouders van Beesel,

secretaris,
R.R.M. Halffman

burgemeester,
P. Dassen-Housen

Aldus vastgesteld door de raad van Beesel in zijn openbare vergadering van 25 september 2017

griffier,
E. Apeldoorn-Feijts

voorzitter,
P. Dassen-Housen

Meegezonden:

- Bijlage 1: Raadsconsultatie ontwerp bestuursafspraken POL uitwerkingen
- Bijlage 2: Raadsinformatiebrief POL-uitwerkingen, december 2016
- Bijlage 3: Visie op de Vrijetijdseconomie Noord-Limburg
- Bijlage 4: Actieprogramma Vrijetijdseconomie Noord-Limburg
- Bijlage 5: Bijlage Planvoorraad en afstemmingsprotocol bij het Actieprogramma